

Cena numeru
1500 mk.

Cena prenumeraty

w Łodzi
Miesięcznie mk. 50,000
Z przes. poczt.
Wieloletnie „ 45,000
poza Łodzią egz. 1650
Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

istnienia

Redukcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5—6 pp
Artykułów i listów anonimow-
wych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 6 sierpnia 1923 r.

TELEGRAMY.

NIEZMORDOWANI POLITYCY.

PRAGA 5,8 (PAT) Bochemia donosi, że w połowie sierpnia w Karolowych Wierach nastąpi spotkanie premierów Małej Ententy. Czeski prezydent ministrów Svenhla udaje się tam już w tych dniach, podczas gdy Bratiano i Pasicz przybędą tam dopiero w ciągu tygodnia.

CHECA POCZNAC WPRZÓD, Z KIM MAJĄ PRZYJEMNOŚĆ...

LONDYN 5,8 (PAT) Polradjo. Wobec zamianowania przez rząd sowiecki Rakowskiego na stanowisko przedstawiciela handlowego Sowietów w Londynie na miejsce Krasina, rząd angielski zarządził zebranie informacji co do propagandy przeciw angielskiej, jaką Rakowski podobno uprawiał w licznych swych mowach, a między innymi w wielkiej mowie, wygłoszonej w Charkowie. Do chwili ukończenia dochodzeń w tej sprawie, rząd angielski odmawia uznania Rakowskiemu.

PRASA BULGARSKA O ZJEZDZIE W SINAJA.

SOFJA 5,8 (PAT) Polradjo. Cała prasa bułgarska życzliwie ocenia wyniki konferencji sinajskiej, podkreślając, że państwa Małej Ententy podobnie jak i wielkie mocarstwa zajęły wobec ostatnich wypadków w Bułgarii takie stanowisko, jak tego właśnie Bułgaria pragnęła. Zdaniem dzienników, nie może więc żądać od swych sąsiadów, z którymi niedawno jeszcze była w stanie wojennym, realnych objawów przyjaźni. Należy się jednak spodziewać, że nadejdzie niebawem czas gdy sąsiedzi Bułgarii zdecydują się pomóc jej przy odbudowie gospodarczej i ogólnej konsolidacji. W tym duchu ocenia konferencję sinajską cała prawie prasa bułgarska.

JAK TAM LEKKO ZMIENIAJĄ ROZPORZĄDZENIA.

MOSKWA 5,8 (AW) Projektowane opodatkowanie firm, wystawiających na jarmarku w Niżniem, z powodu nieprawidłowego komentowania rozporządzenia przez miejscowy oddział finansowo-gubernjalny, zostało uchylone. Po stanowieniem Wszzechrosyjskiego Komitetu Wykonawczego firmy wspomniane zostały całkowicie zwolnione od podatków, prócz restauracji, piwiarni, kawiarni i zakładów fryzjerskich.

WYCIECZKA OFICERÓW POSKICH DO RUMUNJI.

W dziennikach rumuńskich a także i innych pojawiła się pogłoska o rzekomym wyjeździe z Polski misji wojskowej z generałem Rozwadowskim do Rumunii. Min. Spr. wojsk. wyjaśnia wobec tego, że żadna misja wojskowa do Rumunii nie wyjeżdża, a wspomniana pogłoska pochodzi prawdopodobnie stąd, że wybiera się do Rumunii wycieczka oficerów rezerwowych, złożona z kilkunastu osób, na podstawie prywatnego zaproszenia przez podobną wycieczkę rumuńską, delegowaną do Warszawy przez jedno z rumuńskich stowarzyszeń oficerów rezerwowych na uroczystość 3-go maja br. Wobec prywatnego charakteru wycieczki, stwierdza Min. Spr. Wojsk. że niema ona nic wspólnego z wojskowością.

P. Prezydent Wojciechowski w Zakopanem.

ENTUZJASTYCZNE PRZYJĘCIE DOSTOJNYCH GOŚCI. SERDECZNY NASTRÓJ LUDNOŚCI.

ZAKOPANE 5,8 (AW) Dziś przybył o godz. 9 rano Prezydent Rzeczypospolitej z małżonką i dziećmi. Prezydentowi towarzyszyli ministrowie: Zdrowia — Bujalski, reformy rolnej — Osiecki, Pracy — Darowski, Sprawiedliwości — Nowodworski, oraz sekretarz kancelarii cywilnej — Lenc. Na stacji przywitała Prezydenta kompanja honorowa, którą dowodził gen. Galica. Następnie powitali Prezydenta Starosto wie powiatów spiskiego i nowotarskiego, poczem przemawiali również przedstawiciele władz miejscowych i komunalnych. Po uroczystościach na dworcu Prezydent udał się z orszakiem do Czerwonego Krzyża, poprzedzony banderją w malowniczych strojach. Prezydent jechał powozem w towarzystwie wojewody Galockiego i adjutanta, pułk. Zarzeckiego. Piękna pogoda

przyczyniła się do podniesienia uroczystości i serdecznego nastroju, w którym był witany gość p. Prezydent.

Z Czerwonego Krzyża udał się p. Prezydent do kościoła parafjalnego przez ul. Marszałkowską, gdzie zatrzymał się pod bramą tryumfalną. Tutaj był p. Prezydent przedmiotem niezwykle entuzjastycznego przyjęcia, po serdecznym przemówieniu p. Stanisława Roi.

P. PREZYDENT W TOWARZYSTWIE TATRZAŃSKIM.

ZAKOPANE 5,8 (AW) Zebranie Towarzystwa Tatrzańskiego, które w dniu dzisiejszym obchodzi swój 50-letni jubileusz, zagał w obecności p. Prezydenta, który na uroczystość tę przybył specjalnie przez Czerwiński i wygłosił referat o działalności Towarzystwa i sprawozdanie. Również imieniem towarzystw niepoljskich przemawiano do p. Prezydenta w języku niemieckim i węgierskim.

W FINLANDJI — A U NAS.

HELSINGFORS 5,8 (PAT) Do dnia dzisiejszego aresztowano ogółem 127 komunistów z liczby 150 mających być aresztowanymi, przy czem zśród 28 członków parlamentarnej frakcji komunistycznej, aresztowano dotychczas 22. Władze siedeze, przystąpiły już do badania aresztowanych, jak również materiału dowodowego. Wobec prowadzenia śledztwa władze odwołują udzielenia wszelkich bliższych informacji co do szczegółów sprawy. Co do faktu powyższych aresztowań staje się aktualną sprawą, ewentualnego zwołania parlamentu na sesję jesienną. Natomiast nie wchodzi, zdaje się, w rachubę rozporządzenie wyborów uzupełniających. Przyjmując u siebie deputację socjal-demokratów, minister spraw wewnętrznych oświadczył, że podstawą dla obecnej akcji rządowej przeciwko komunistom, jest opinja Sądu Najwyższego wydana w przedmiocie działalności komunistycznej.

CZUŁOŚCI CZESKO—WĘGERSKIE.

PRAGA 5,8 (PAT) Polradjo. Tutejsze dzienniki dementują wiadomość pochodzącą z Budapesztu, jakoby Benesz skierował do hr. Betlena zaproszenie telegraficzne przybycia w celu nawiązania bezpośrednich rokowań. „Prager Tageblatt“ twierdzi, że w przyszłym tygodniu nastąpi spotkanie wzmiankowanych mężów stanu. Budapesztański korespondent „Prager Tageblatt“ dowodzi, jak twierdzi ze źródeł autentycznych, że specjalny kurjer ma przybyć z Pragi do Budapesztu, aby tam wreszcie protokół narad sinajskich, który ewentualnie będzie mógł służyć za podstawę ewentualnych pertraktacji między Węgrami a Małą Ententą.

Naradni Politika“ dowiaduje się, że rząd budapesztański skierował do Czechosłowackich wielkich firm włókienniczych zamówienia na ogólna sumę 600 milionów koron węgierskich.

BOLSZEWICKA KRYTYKA.

MOSKWA 5,8 (A. W.) „Tanin“ w sprawie śmierci prezydenta Hardinga twierdzi, że los zmarłego podobny jest do losu Wilso-

na. Obu gwiazda wysoko wzniosła się, by potem raptownie spaść. Bankrutwo polityczne Wilsona zbiegło się z parlamentem politycznym Hardinga i zakończyło się śmiercią jego.

GOŚCIE RUMUNSCY WE LWOWIE.

LWÓW 5,8 (PAT) Dzisiaj o godz. 9,30 przybyli do Lwowa parlamentarzyści rumuńscy, którzy w przejeździe do Kopenhagi na międzynarodowy kongres parlamentarny zatrzymali się w Polsce, ażeby zapoznać się z naszymi stosunkami. Wycieczka składała się z 67 osób, w tym około 20 posłów i senatorów. Po odbytem przyjęciu w hotelu „Georg“ a wydanego na cześć gości przez województwo i po zwiedzeniu Muzeum Ossolińskich, przemysłowego i Sobieskiego, uniwersytetu, politechniki i teatru goście zeznani przez reprezentacje władz odjechali do Kra-

Ironika telegraficzna.

(kt) Cena bochenka chleba w Berlinie podskoczyła na 82 tysiące marek.

(kt) W Berlinie wczoraj miały miejsce zaburzenia publiczne na tle żywnościowym. W Poczdamie tłum usiłował rozgrabić na targu wozy, jakie przybyły ze wsi z produktami wiejskimi.

(kt) Rząd bawarski ostatecznie odrzucił socjalistom udzielenia placu królewskiego (Koenigsplatz) dla odbycia uroczystego obchodu w związku z rocznicą uchwalenia konstytucji republikańskiej.

(kt) Strajk kolejowy w Węgrzech został całkowicie zlikwidowany. Wszystkie połączenia tak osobowe jak i towarowe kursują normalnie.

(kt) We wrześniu odbędzie się w Rumunii akt uroczystego zainstalowania się gen. Berthelot w jego majątności, która otrzymał w darze od Rumunii na zasadzie uchwały parlamentu rumuńskiego. Ofiarowana posesja ma obszar 160 hektarów.

Łotwa.

Obecny prezydent Rzeczypospolitej Łotewskiej, J. Czakste, znakomity publicysta wydał już w r. 1917 w Sztokholmie, w kilku europejskich językach, broszurę o swym kraju i o jego ludności, przygotowującą grunt pod samodzielność państwa łotewskiego. Broszura zawiera także historię Łotwy, która w przeszłości mimo zalet swego ludu, właściwie nie była nigdy samodzielną.

W roku 1795 po rozbiórce Polski dostała się Łotwa pod panowanie rosyjskie. Dążyła do tego jawnie tamtejsza szlachta niemiecka, która uciskała lud łotewski gorzej, aniżeli szlachta rosyjska.

Ze wszystkich nowych państw bałtyckich, które powstały na gruzach carstwa, Łotwa swoim centralnym położeniem, a zwłaszcza zamożnym miastem portowym Rygą, stanowi prawdziwą bramę do wnętrza Rosji. Na 65.000 kilometrów kwadratowych powierzchni posiada około 2.000.000 mieszkańców.

Łotyszów czystych jest 81 proc., Rosjan 9, żydów 4.5 proc., Niemców 5.3 proc., Polaków 2.2 proc. Ewangelików jest milion i ćwierć, katolików 450.000, prawosławnych 150.000, żydów i innych 200.000. Ryga jako stolica kraju liczy dziś zaledwie połowę liczby mieszkańców z czasu przed wojną. Jeszcze w r. 1914 liczyła 800.000, dziś zaledwie 300.000, ponieważ jej urządzenia fabryczne i robotników przeniesiono podczas wojny w głąb Rosji.

Tym sposobem Ryga jest jedynym z wielkich miast w Europie, które nie zaznały braku mieszkań.

Sejm łotewski liczy 100 posłów, posłowie socjalistyczni są partją najliczniejszą, wszakże nie są ze sobą zgodni. Tym sposobem stało się, że największy wpływ ma partja chłopska, licząca 17 posłów, do której również należy obecny prezydent gabinetu p. Mejerowicz, minister spraw zagranicznych od chwili powstania państwa. Dalej blok centralny stanowią 22 posłów, należących do klubu „nowych” gospodarzy, którzy dostali grunta niedawno. Bliska tej grupie jest partja nacjonalistów licząca 7 posłów, oraz partja chrześcijańsko-narodowa i dzicy. Niemcy, żydzi, Rosjanie i Polacy tworzą blok mniejszości, liczący 17 posłów.

Jak na małe państwo łotewskie stronnictw jest dość dużo, atoli objawem dodatnim jest, że Łotwa nie dała mandatu ani jednemu komuniście mimo sąsiedztwa bliskiego z Rosją. Rząd łotewski nie uznaje partji komunistycznej za legalną i wie, że pomiędzy skrajnymi socjalistami jest wielu takich, którzy do komunizmu przynaliby się zaraz.

Wszystkie stronnictwa mają własne organy. W Rydze liczącej 300.000 mieszkańców wychodzi nie mniej niż 13 pism codziennych w języku łotewskim, oprócz tego dwa rosyjskie i dwa niemieckie.

Drugie łotewskie miasto portowe Libawa, ma jeszcze trzy codzienne pisma łotewskie, położona wewnątrz kraju Mitawa jedno. A więc 15 dzienników na 1.700.000 Łotyszów. Wśród Łotyszów jest mało analfabetów.

Najbardziej rozpowszechnionym pismem jest „Jaunakas Sinas” (Nowa Doba). Z innych najwpływowszym jest organ sejmowej prawicy „Latvijās Saurs” (Łotewska Straż), dziś organ prezydenta gabinetu i organ rolników.

Organem inteligencji łotewskiej jest „Latvijās Vestnesis” (Poseł Łotewski). Z dzienników rosyjskich „Segodnia” (Dziś) i „Ryskij Kurjer” są pismami dobrze redagowanymi i wobec rządu lojalnie zajmują stanowisko. To samo należy się powiedzieć o „Rigaische Nachrichten”. Natomiast „Rigaische Rundschau” jest pismem zaczepnym i szowinistyczno-niemieckim. Łotysze są narodem odrębnym i nie mają nic wspólnego ze Słowianami i Germanami. Mimo to, że są narodem nielicznym, podczas swej egzystencji państwowej pięcioletniej dokonali dużo. W walce łotewska w ostatnim roku została ustalona. Jednostka monetarna jest „lat”, mający cenę 50 rubli łotewskich. Łotwa ma nową osobną monetę niklową i brązową bitą w Szwajcarii.

Wykrycie komunistyczno-terrorystycznego spisku.

ZBRODNIARZE PLANOWALI ZAMACHY NA MOSTY KOLEJOWE I INSTYTUCJE WOJSKOWE.

Na sobotnim posiedzeniu Sejmu minister spraw wewnętrznych Kiernik złożył następujące wyjaśnienia:

Wysoki Sejmie. W pierwszej połowie br. całe społeczeństwo a także Wysoki Sejm zaniepokojone zostały w wysokim stopniu całym szeregiem terrorystycznych zamachów, dokonywanych zapomocą bomb. Zaniepokojenie to znalazło wyraz w interpelacjach, między innymi p. Łańcuckiego i Królikowskiego i w dyskusji na komisjach i plenum.

Obecnie jestem w tem położeniu, że mogę podzielić się z wysoką Izłą wiadomością o faktach, które przemawiają za tem, że władzom bezpieczeństwa udało się wpaść na właściwy trop. Gdy przed niedawnym czasem usiłowano dokonać zamachu na lokal PKU., w Częstochowie i Białymstoku w tym celu widocznie, by zniszczyć znajdujące się w tych lokalach akta mobilizacyjne i poborowe, władze bezpieczeństwa w poszukiwaniu sprawców ustaliły, że w kraju znajduje się kierowana przez koła komunistyczne organizacja szpiegowsko-dywersyjna, pozostająca pod rozkazami z zewnątrz państwa, a mająca na celu dokonanie szeregu zamachów na obiekty kolejowe, wojskowe i t. p. i szerzenie zamętu dla podważenia spójności państwa (Wrzawa na lewicy).

Do organizacji tej należeli osobnicy, z których niektórzy znani byli już przedtem władzom bezpieczeństwa jako komuniści i jednak przez władze dotąd bezskutecznie byli poszukiwani. (Głos na lewicy: I profesora także komuniści zabili?) Czy pan występuje w imieniu interesowanych? — Z członków tej organizacji w nocy z 1 na 2 sierpnia r. było 10 osób, które odgrywają w niej wybitną, bo kierowniczą rolę, a między nimi nie-

stety dwóch oficerów W. P. — z Krakowa i Warszawy. — Jako dowody rzeczowe usiłowanych zbrodni znajdują się w rękach organów bezpieczeństwa bomby, które miały służyć do wysadzenia kilku większych mostów kolejowych, nadto kilka brył węgla z ładunkiem wybuchowym, prawdopodobnie celem rozsadzenia parowozów.

Niektóre szczegóły pierwiastkowych dochodzeń policyjnych, które z łatwo zrozumiałych względów ujawnione być przestannie nie mogą, uzasadniają przypuszczenie, że istnieje łączność między członkami ujętej organizacji a sprawcami zamachów majowych.

Władze sądowe, tak cywilne, jak i wojskowe, którym w dniu dzisiejszym sprawcy zostają oddani, niewątpliwie łączność tę ustalią i wyjaśnią. (Różne okrzyki). Czy pan poseł nie życzy sobie, żeby rzecz została wyjaśniona? (Głos na prawicy: Boją się).

Jakie znaczenie ma dla państwa ujawnienie tej organizacji i jakiemu niebezpieczeństwu zdołano zapobiec, ocenić można z potwierdzającej się obecnie, a na czas otrzymanej informacji, że od 26 do 30 lipca projektowano na całym terenie Państwa masowe akty dywersyjne. Energiczne zarządzenia władz bezpieczeństwa zdołały zbrodniom tym zapobiec, bądź je udaremnić. Spłoszona organizacja bowiem wykonanie tego zamiaru w znacznej części odłożyła. Mogę wyrazić przekonanie, że przez zaarrestowanie wybitnych członków tej terrorystycznej organizacji zdołamy dobieść do ujęcia tych wszystkich, którzy w skład tej organizacji wchodzi, a tem samem przeszkodzić zamierzonym zbrodniom przeciw państwu (Okłaski na ławach stronnictw rządowych).

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Koronacja obrazu Matki Boskiej Gideliskiej.

(k) D. 19-ego bm., w odpust św. Jacka Odrowąza, patrona Polski, odbędzie się w Gidlach akt koronacji obrazu Matki Boskiej Gideliskiej, jako w 400-ną rocznicę Jej cudownego objawienia się. Sankcjonowany bulą papieską obrzęd ten odbędzie się z udziałem dostojników kościelnych i cywilnych oraz liczego zgromadzenia wiernych, a poprzedzony będzie trzydniowymi rekolekcjami.

Dla sprostania zadaniom poważnego ceremonjału, wyłoniono specjalny komitet.

Rzesze narodu polskiego zewsząd na tę urodzystość wybierają się do Gidel, słynnych oddawna z pielgrzymek.

Aby ułatwić przyjazdy i pobyt wiernym, komitet uprasza o wczesne zawiadomienie o zamierzonych przyjazdach, pod adresem oo. dominikanów w Gidlach, stacja pocztowa Radomsko.

Wzniesienie sprawy Bohdana Ronikiera.

(k) Prokurator sądu okręgowego w Warszawie, obecnie zajął się zbieraniem materiału i zbadaniem szeregu świadków odwodowych w głośnie w swoim czasie sprawie Bohdana Ronikiera, który, jak wiadomo, po skazaniu go przez sądy rosyjskie na 11 lat ciężkich robót za morderstwo swego szwagra s. p. Stanisława Chrzanowskiego, postarał się wyjechać u władz niemieckich o zwolnienie go z więzienia za kaucją i o zarządzenie rewizji procesu.

Sprawa ma być ponownie rozpatrywana przez sąd okręgowy.

Zakopanie naskarza.

(k) Starostwo nowotargowskie skazało w drodze administracyjnej za przekroczenie cennika artykułów żywności dwu restauratorów zakopiańskich, Stanisława Karpowicza i Franciszka Trzaskę, na 14 dni aresztu.

Cieśli bry u żydów.

(k) W tych dniach policja wileńska aresztowała niejaką Chanę Dawydową, która przyjechała z Rosji sowieckiej, rzekomo do „męża” swego Benjamina Kacewicza, który jest żonaty z Chaną Gierszowicz Kacewicz powiada, że obie Chany poślubił według zakonu ślubu „cichego”, który u żydów jest przyjęty i według, którego można mieć choćby 10 żon. Tylko śluby w rabinacie nie dopuszczają wielożeństwa. Wygodna to zaiste instytucja, taki „cichy ślub” dla zwolenników wielożeństwa...

ZAPATRYWANIA WŁOCH NA SPRAWĘ REPARACYJNĄ.

RZYM 5,8 (EAT) Prasa włoska zamieszcza następujący komunikat:

„Odpowiedź wrocławską przez markiza Della Torretę lordowi Curzonowi wyraża w zasadzie zgodne i pełne uznanie dla usiłowań rządu angielskiego w kierunku osiągnięcia powszechnego porozumienia w imię odbudowy ekonomicznej Europy. Ale czyni liczne zastrzeżenia co do środków, jakie należałoby użyć w celu osiągnięcia powyższego celu. Dalej komunikat stwierdza, że program włoski uznaje konieczność rozwiązania sprawy odszkodowań oraz długu międzysojuszniczego. Rząd włoski szczególną uwagę przykładając do tego, aby uniemożliwić Niemcom wszelkie dalsze wykroty i żąda od nich wykonania przyjętych zobowiązań.

NIESUMIENNI URZĘDNIICY.

KOWNO 5,8 (A. W.) Dziennik „Lietuvos Zinich”, omawia szeroko sprawę nadużyć, popełnionych przez urzędników i szerczące się łapownictwo w urzędach państwowych. Dziennik jest zdania, iż powodem tego są bardzo niskie płace urzędnicze.

TAKŻE POSTĘP.

MOSKWA 5,8 (A. W.) Związek młodzieży komunistycznej rozesał cyrkularz, nawołujący do obchodzenia uroczystego święta urodzaju, które naznaczone ma być po zniwachu.

KRONIKA

Usiłowane morderstwo.

— Kalendarzyk.

Poniedziałek dnia 6 sierpnia Przem. Pańskie
Wschód słońca o 5 m. 01
Zachód o 8 m. 21

— Widowiska.

Teatr Scala (Cegielniana № 18)

Program nr. 7

Filarmonja (Dzielnia 2)

„Skrzypek Ghetta”

„Luna” (Przejazd 1)

„Z pamiętnika komisarza policji”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Spowiedź wiarałomnej”

„Odeon” (Przejazd 2)

„W noc poślubną”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Sobowtór Lorda”

Kalendarzyk historyczny.

1506 Michał Gliński gromi tatarów pod Kleckiem
1606 Janusz Radziwiłł zawiązuje konfederację w Sandomierzu

Wiadomości bieżące

— Zaprzysiężenie rekrutów i rezerwistów.

(bip) W dniu wczorajszym odbyła się uroczystość zaprzysiężenia szeregowych, którzy dotychczas nie złożyli przepisanej przysięgi.

Z samego rana na plac Hallera ścigały 4 oddziały garnizonu łódzkiego: piechota i artylerja. W czworokącie po lewej stronie ołtarza polowego stanęły 28 p.s.k., i baon sanitarny, po prawej 31-szy p.s.k. i oddziały pociągów pancernych, a wprost ołtarza — artylerja.

Raport od dowódców oddziałów odebrał pułk. Stefan Miłodrowski, a następnie przed frontem przeszedł w zastępstwie do wódzcy okręgu gen. Lewszecki.

Uroczyste nabożeństwo odprawił kapelan garnizonowy ks. Cześliński. Po nabożeństwie w czworobok dookoła wystawionej na placu ambony ustawili się mający złożyć przysięgę żołnierze. Z dwóch stron ambony ustawiono armaty, na które przysięgali artylerzyści, a z 3-ej strony ustawiono sztandary pułków 28 i 31, na które przysięgali szeregowi obu pułków piechoty i wojsk sanitarnych.

Ks. Cześliński wygłosił dłuższe przemówienie i porównał chwilę tą z przysięgą Kościuszki na rynku Krakowskim. Następnie wystąpili delegaci przysięgających i powtórzyli za kapelanem tekst przysięgi.

Po zaprzysiężeniu odbyła się defilada oddziałów, które w kolumnach plutonowych przedefilowały przed gen. Lewszeckim i pułk. Miłodrowskim.

— W sprawie bibliotek wojskowych.

(bip) W celu skoordynowania racjonalnej wizytacji i administracji bibliotek wojskowych władze wojskowe zarządziły, że w ciągu roku dyrektor Centralnej biblioteki wojskowej zwiedzi raz bibliotekę w poszczególnych D.O.K., Kierownik biblioteki DOK. zwiedzi biblioteki pułkowe w obrębie danego D.O.K., i sam raz w roku przyjedzie do Centralnej biblioteki w Warszawie. Również kierownik każdej biblioteki pułkowej raz w ciągu roku obowiązany jest przybyć do biblioteki D.O.K.

— Konkurs orkiestr wojskowych.

(pap) W dniach 7 i 9 września br. odbędzie się dorocznym zwyczajem konkurs orkiestr wojskowych okręgu korpusu Nr. IV. W konkursie, który odbędzie się w parku miejskim im. Staszycy wezmą udział orkiestry: 10 p. p., 18 p. p., 25 p. p., 27 p. p., 31 p. s. k., 37 p. p., 74 p. p., 10 p. k. a. p., 4 p. a. c. Sąd konkursowy zostanie powołany przez dowództwo O. K. IV i składać się będzie z fachowych sił wojskowych i cywilnych.

— Przyszła kreska na Matyska.

(pap) Gwałtowna orgja paskarska, która w ostatnich czasach przyjęła zastraszające rozmiary, wymaga energicznego przeciwdziałania władz. Tak np. rzeźnicy, którzy

(bip) W swoim czasie niejaki Bolesław Mieszkowski wziął sobie za kochankę niejaką Grajsównę, której brat Henryk Grajs, zamieszkały przy ul. Dolnej 206, zajmował się przewozem materiałów budowlanych i posiadał dość poważne przedsiębiorstwo.

Mieszkowski, człowiek o dość ciemnej przeszłości dopominał się u Grajca kwoty 2.000.000 mk., które ten rzekomo mu był winien i niejednokrotnie groził śmiercią, o ile Grajs sumy mu tej nie odda.

W międzyczasie jednak Mieszkowski popełnił kradzież, za co skazany został na więzienie i w ubiegłym tygodniu, po odbyciu kary opuścił więzienie. W celi więziennej Mieszkowski nie zapomniał o milionach, które Grajs był mu rzekomo winien i onegdaj przybył do swego dłużnika w chwili, gdy ten wypłacał pensję swym pracownikom.

Mieszkowski przybył nie sam, lecz z kilku kompanami i uwagę ich zwrócił stół, na którym leżało przeszło 7.000.000 mk.

Mieszkowski zażądał, by Grajs wyszedł z nim na ulicę, czemu jednak ten ostatni sprzeciwił się, nie mając zbyt wielkiego zaufania do

niego, iż w ostatnich czasach nastąpiła 18 proc. zwwyżka cennika rozruchwaleni dotychczasową bezkarnością podwyższyli w ostatnich dniach ub. tygodnia ceny ponad określoną cennikiem normę. W dniu wczorajszym jednak spotkała ich niemiła niespodzianka, bo oto przeprowadzona w całym szeregu sklepów rewizja ujawniła przekroczenia cenników i doprowadziła do pociągnięcia do odpowiedzialności Kifera Rachmila, Dzielnia 7, Icka Rajmana, Wschodnia 3, Łaje Truszyńska, Wschodnia Nr. 1, Icka Terke, Wschodnia 3, Józefa Sroka, Wschodnia 1, Ławczyńska Walerje, Kruca 14.

Nie wątpimy, iż dalsze powtarzanie takich „niespodzianek” przyczyni się do ukroczenia machinacji spekulantów i pohamuje gwałtowne apetyty paskarzy.

— Dodatkowy podatek do patentów.

(bip) Jak się dowiadujemy Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem przemysłu i handlu, oraz oświecenia publicznego wydało zarządzenie, na zasadzie, którego zostaje wprowadzony dodatkowy podatek do patentów przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Wyżej wymieniony podatek przeznaczony został dla izb handlowych i izb rzemieślniczych, jak również dla szkół zawodowych i innych instytucji wychowawczych.

Podatek ten, który będzie pobierany w bieżącym roku, przeznaczony został dla szkół i instytucji według uznania ministr. w. r. i o. p.

— W sprawie podatku obrotowego. Przedłużenie terminu składania zeznań.

(bip) Na zasadzie art. 122 ustawy o podatku przemysłowym, termin składania zeznań o podatku obrotowym w pierwszym półroczu przedłużony został do dnia 15-go bm.

— Krawcy strajkują.

(bip) Wczoraj w lokalu o.k.z.z. odbyło się ogólne zebranie krawców obstalunkowych męskich, którzy wystawili żądania o podwyższenie zarobków o 82 proc., z terminem do soboty.

Jako referent wystąpił sekretarz związku, który oświadczył, iż pracodawcy zwlekają z odpowiedzią, drożyzna wzmaga się, a nawet związek krawiecki „Iglia” zażądał 100 proc. podwyżki, wobec czego od żądań swych odstąpić nie można.

Mówca wskazywał, iż krawcy zarabiają mniej od innych pracowników, wobec czego należy bezwzględnie przystąpić do bezrobocia.

W dyskusji poszczególni mówcy domagali się bezwzględnego wystąpienia w obronie swych praw i rozpoczęcia strajku.

W konkluzji uchwalono z dniem dzisiejszym przystąpić do bezrobocia.

NIEUDAŁY NAPAD BANDYCKI.

kochanka swej siostry

Wówczas Mieszkowski z okrzykiem „teraz będziesz gnął w ziemi!” błyskawicznie ruchem wy dobył bagnet wojskowy i usiłował pchnąć nim Grajsa w serce, lecz stojący obok stołu robotnicy schwytały go, kilku zaś zaalarmowało policję.

Jeden z robotników gwizdnął, co usłyszawszy wspólnicy Mieszkowskiego, sądząc, iż to policja nadchodzi, zbiegli.

W ich ślady usiłował pójść i Mieszkowski, lecz został schwytyany przez robotników, którzy oddali go w ręce policji.

Jeszcze przed nadejściem władz bezpieczeństwa publicznego robotnicy poranili Mieszkowskiego, wobec czego do komisariatu zawezwano pogotowie ratunkowe.

Podczas dochodzenia okazało się, iż towarzysze Mieszkowskiego byli bandytami i przed przybyciem do Grajsa napadli w polu obok cmentarza katolickiego na jakiegoś mężczyznę, któremu zrabowano kilkaset tysięcy mk. Mieszkowskiego odprowadzono do urzędu śledczego, który prowadzi w tej sprawie dalsze dochodzenie.

Wypadki i kradzieże

— Skutki amnestji.

(pap) Onegdaj wieczorem na powracającego z fabryki St. Minchewicza napadło z zapłotą około cmentarza ewangelickiego na Dolach 4 nieznanych osobników z nożami w ręku, którzy pod groźbą śmierci zażądali od niego wydania otrzymanej w fabryce tygodniówki. Steroryzowany Minchewicz oddał napastnikom posiadaną przy sobie kwotę w wysokości 500,000 mk., poczem zbiegli. Zarządzony energiczny pościg za złościami doprowadził do aresztowania jednego z nich niejakiego Andrzeja Pasternaka, notorycznego złościny, który dopiero przed kilkoma dniami na mocy amnestji został zwolniony z więzienia. Pasternaka przesłano do urzędu śledczego. Dalsze śledztwo w toku.

— Ujęcie niebezpiecznych opryszków.

(pap) W dniu 19 czerwca br. na powracającego z jarmarku sołtysa wsi Prawda, gm. Gospodarz, Józefa Tatarę napadło w lesie tuszyńskim dwóch bandytów. Bandyty zrabowali Tatarowi 3.700.000 mk., a następnie, gdy Tatar stawał im opór strzelili doń i zbiegli.

W ostatnich tygodniach policja pow. Łódzkiego prowadząc dochodzenia co do całego szeregu kradzieży popełnionych na terenie pow. Łódzkiego aresztowała między innymi niejakiego Jana Rygla i Stanisława Grzegorzewskiego, którzy okradli niejakiego Władysława Wróblewskiego, ogrodnika w majątku Bolesławów, przezczem Michalskiemu skradziono rewolwer.

Ponieważ kradzież rewolweru nastąpiła w przeddzień dokonania napadu na sołtysa Prawdę, wyłoniło się podejrzenie, iż Rygler i Grzegorzewski są sprawcami tego napadu. Wszczęte na tej podstawie energiczne śledztwo wykazało słuszność tego podejrzenia.

Wzięci w krzyżowy ogień pytań złościny przyznali się do popełnienia napadu; przyczem przyznali się, iż zbrodni dokonali skradzionym u Michalskiego rewolwerem.

Złościny przyznali się również do popełnienia napadu na szosie Łódź-Tomaszów oraz do całego szeregu napadów na mieszkania w powiecie.

— Amator kielbas.

(pap) Niejakiemu Michałowi Holbego wi, Aleksandrowska Nr. 52, czeladnik jego Ignacy Mrowiński, skradł kiełbas na sumę 500,000 mk. Aresztowano Mrowińskiego, oraz dozorcę tego domu Wojciecha Kubiaka.

— Świątokradztwo.

(pap) Z kaplicy na cmentarzu katolickim przy ul. Ogrodowej, niewykryci sprawcy skradli vota kościelne na sumę 5.000.000 mk. Energiczne śledztwo w toku.

— Można i przez balkon.
(pap) Bałbinie Zyberman, zam. przy ul. Złoczonej Nr. 42, skradł nieznany złoczyńca dostawczy się przez balkon i piętra do mieszkania: maszynę do szycia oraz porcelaną. Ogólna suma straty dotychczas nie została stwierdzona. Śledztwo w toku.

— Dozorca dogodził swej żonie.
(bip) Dozorca domu Nr. 9 przy ul. Łagiewnickiej w przystępie złego humoru poranił żonę swą Józefę Przybylską, do której musiano wezwać pogotowie ratunkowe.

— Nieudałe salto mortale
(bip) Antoni Zaborowski usiłował opuścić balkon i padł leż i placzu przez skok z balkonu ośmieszonego piętra w domu Nr. 63 przy ul. Lipowej.

Niedoszłemu samobójcy udzielił pomocy lekarz pogotowia.

Z sądów

— Jak konduktor pedził spirytus.

(bip) Przystojny zawsze co „pedzi” pan konduktor kolejki podjazdowej konstytucyjnej Stanisław Stawski dla urozmaicenia „pedził” we wsi Buryez jeszcze w roku 1920 spirytus.

Przed sędzią Arnoldem tłumaczył się Stawski, iż spirytus wyrabiał dla swojej potrzeby z nadpsutych kartofli i niedobrego owsa.

Podprokurator Lewiecki nie był wyrozumiałym dla konduktora „pedzającego” spirytus zamiast wagonu tramwajowego i wnosil o surowe ukaranie go. Sędzia skazał Stawskiego na 3 miesiące więzienia.

Ze sportu.

— Wyścigi motocyklistów i cyklistów.

(pap) Wczoraj na torze w Helenowie odby

ły się wielkie wyścigi motocyklistów i cyklistów na cele kulturalno oświatowe IV Dyw. samochodowego w Łodzi przy współudziale Warszawskiego Tow. Cyklistów. Program zawodów był nader bogaty. Główne zainteresowanie wywołał 6000 mtr. wyścig motocyklistów oraz wyścig główny cyklistów. W przedbiegu 4 kmtr. zwyciężył finiszem, p. Rybiński. W wyścigu 6000 mtr. rozegrała się walka między kap. Gwiazdowskim i Szanweberem. Zwyciężył kap. Gwiazdowski bijąc przeciwnika o 120 mtr. w czasie 5 min. 9 i pół sekundy.

W przedbiegach wyścigu głównego rowerowego zwyciężyli: w I) przedbiegu p. Janoczyński 1) p. Turowski (2), w II przedbiegu Iko (1), Grochowski (2) w III przedbiegu Kermen (1) i Kubasiński (2) w Finale pierwszych zwycięzców w przedbiegu zwyciężył 1) p. Janoczyński, 2) Iko. W Finale drugich zwycięzców w przedbiegu zwyciężył p. Turowski.

Ze świata.

JAK UKARANO NIEMIŁOSIERNEGO WOŹNICĘ.

§) Stara nampól zdechła szkapą, wiózł Moszko Lerner ciężki wóz. Było to w Nowym Yorku dnia 8 lipca, wśród skwaru południowego słońca. Koń ciągnął wodę sodową i padł wyczerpany z gorąca i zmęczenia, Moszko, pochodzący z Lubartowa począł zwierze szarpać i okładać batem.

Tymczasem dookoła wozu zebrał się tłum ludzi, który zrazu przypatrywał się obojętnie ale gdy Moszko stawał się coraz zapalczywszy, tłum rzucił się wyprząc konia, nałożył chomąto na woźnicę i kazał mu ciągnąć wóz.

Mojsie myślał, że to żarty, przebakiwał coś o amerykańskiej wolności, o leniwym kobyli, ale nic nie pomogło.

Rad nie rad musiał słuchać, nałożyć uprzęż i ciągnąć wóz. Jedną z przechodzących dam objęła rolę woźnicy i począł Moszka okładać batem zachęcając go do ciągnięcia.

— Lepiej — mocniej — prędzej — wykrzykiwał rozszczęszony tłum i niewiadomo jak byłoby się skończyło, gdyby nie policja, która awolnła Lerner'a z

Lubartowa z uprząży, oskarżając go w sądzie o znęcanie się nad zwierzęciem.

OSTATNI MOHIKANIN.

Z Nowego Jorku donoszą, że w Portland w stanie Oregon zmarł ostatni indjanin czystej krwi, przeżywszy 125 lat.

Indjanie zamieszkujący Meksyk lub t. zw. rezerwacje (miejsca wyznaczone i ściśle ograniczone) Północnej Ameryki są już mieszkańcami tej przez cywilizację europejską, w barbarzyński sposób wyępanej rasy.

SUKCES TEATRALNY I JEGO PRZYCZYNA.

§) Pewna prowincjonalna autorka francuska, panna Portron, oddała jednemu z paryskich teatrów swoją trzyaktową sztukę. p. t. „Szcwe i bankier” Sztuka ta została przyjęta i wystawiona.

Na premię przybyła p. Portron do Paryża, przeżyła jednak coś niezwykłego. Po drugim akcie kurtyna spadła, a w ślad za nią zapadła także żelazna zasłona, publiczność podziękowała za przedstawienie gromotem oklasków i rozeszła się do domów. Gdzie jest mój trzeci akt? — zawołała p. Portron.

— Jaki trzeci akt? — zapytał zdziwiony dyrektor.

Okazało się, że autorka zapomniła przesłać dyrektorowi trzeci, najobfitszy akt swej sztuki. W chwili, gdy grano premię akt ten leżał jeszcze w jej biurku. Publiczność braku tego zupełnie nie zauważyła.

WESELE W DOMU ROTSZYLDA

§) Przed kilkoma dniami odbyły się w Paryżu zaślubiny, które stanowiły ostatnią sensację towarzyską końca obecnego sezonu.

W bóżnicy najświetniejszego towarzystwa ślub barona Jakóba Rotszylda, syna barona i baronowej Rotszyldów, a wnuka barona Jakóba Rotszylda z panną Claude Dupont, córką b. szefa marynarki, inżyniera Admirela Duponta.

Ślubu udzielił nażrabin Izrael Loewy. Świątkami byli dla narzeczonego jego kuzyn baron Edward Rotszyld administrator banku francuskiego, a dla narzeczonej — jej dziadek, b. inspektor generalny kopalń państwowych, p. Roms Deromilly. Siedem par dżurków towarzyszyło państwu młodym przy obrzędku ślubnym, przyczem wszystkie druchny ubrane były w białe tualety z crepedechnie. Panna młoda miała na sobie piękną srebrzystą suknie z długim welonem z prawdziwych koronek. Po ślubie odbyły się w pałacu Rotszyldów uroczystości weselne.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Kupno, sprzedaż majątków ziemskich, domów, placów, fabryk, interesów handlowych, polecają biura Taszyckiego: Piotrkowska 90 telef. 840, Bydgoszcz, Dworcowa 15. 4655-5

Wielki wybór majątków w Poznaniu ma do sprzedania Biuro „Posrepnik”, Zgierz, Paręczewska 3. 4803-2

Sprzedam różne maszyny porzecznicze, renderki i narzędzia. Zgłaszać się codziennie w godz. 1 - 3 po poł., T. Stępiński, Krucza 34. 4856-2

Sprzedam 1 i pół morgi ziemi z małym domkiem. Wiadomość: Al. 1-go Maja 16, Woźniak, 4845-2

Kupię plac przy tramwaju po za miastem. Wiadomość: Al. 1-go Maja 16, Woźniak. Zostać można op 7 - 8 rano, 4846-2

Pianino w dobrym stanie sprzedam zaraz. Kilińskiego 145, m. 25, oficyna, 2 piętro, od 10 - 12 i od 5 - 5. 4889-2

KUŹNIA obszerna, murowana wraz z narzędziami kowalskimi i mieszkaniami, składającym się z trzech lokali zaraz do sprzedania. Wiadomość: Zgierska 35, u gospodarza. 4885-2

Sprzedam kredens dębowy, szafę, lustro i różne meble. Krucza 4, m. 18. 4850-2

Domki mały z placem do sprzedania. Place Stoki. Spacerowa 57. 4871-2

Kupię pianino używane Zakątka 80, m. 10. 4858-2

Do sprzedania fortepian firmy „Buholc”, średniej wielkości. Kilińskiego 197, Dzierżan. 4881-4

Sprzedam telt i lunetę w dobrym stanie. Głowackiego 9 Jagielski. 4860-3

Sprzedam dom, dziesięć mieszkań, dwa wolne od zaraz. Wiadomość: Rzgowska 157, Przybył. 4864-2

Z powodu wyjazdu różne meble do sprzedania. Dzielna 22, stróż wskaże. 4867-3

Domki z placem do sprzedania lub wydzierżawienia. Sandomierska 77, (Place Stoki) 4870-2

Różne:

Polonista z praktyką przyjmie lekcje w szkole. Zakres niższego gimnazjum. Zgłoszenia: Zachodnia 36 - 12, codziennie 11 - 2. 4834-4

Student wyższego kursu filozofii zotyl udziela lekcji. Nawrot 74 m. 8. 4799-2

PAPIER po cenach fabrycznych, wszelkiego gatunku. Hurt i detal. Skład papieru Bolesław Frejlich, Al. Kościuszki 10. 4758-5

Samotny poszukuje pokoju umeblowanego. Oferty do „Rozwoju” sub „Oficer rezerwy.” 4848-2

Szukam obiadów przy inteligentnej rodzinie. Łaskawe oferty sub „Młody człowiek” do „Rozwoju.” 4853-3

SZKLARZ wykonywa wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące. Ceny konkurencyjne. Ul. Gubernatorska 11, Wincenty Płazka. 4887-30

Rządca rolnik samotny z 8-mioletnią praktyką, dobremi świadectwami, poszukuje posady zaraz lub od 1-go października. Oferty pod „Rolnik” do „Rozwoju.” 4888-3

10 milionów pożyczki poszukuje do interesu, będącego w ruchu, solidny kupiec. Procent dobry od umowy. Oferty do „Rozwoju” pod „Zarząd” 4885-2

Zamienię pokój z kuchnią na ul. Piotrkowskiej na takiż lokal na Gubernatorskiej. Wiadomość: Gubernatorska 27, w sklepie, Nowak. 4879-2

Chłopiec potrzebny do terminu Orła 25, stolarnia. 4880-5

potrzebna zdolna prasowaczka. Nawrot 35. 4882-2

Młoda, inteligentna, przyjezdna panna poszukuje umeblowanego pokoju. Cena obojętna. Oferty do „Rozwoju” sub „Przyjezdna” 4877-3

potrzebna zdolna prasowaczka na drobny i koszuła do pralni na stałe. Wólczńska 91. 4868-2

Młoda panienka z 5-o klasowym wykształceniem poszukuje posady biurowej jako praktykantka. Przyjmie takową bez wynagrodzenia. Oferty nadsyłać do „Rozwoju” sub „Praktykantka.” 4878-3

Przyjmę inteligentnego pana lub pannę na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem lub bez. Ul. Grosmiana 6 u gospodarza. 4875-2

potrzebny ogrodnik do okuliowania róż. Napiórkowski-go Nr 146, W. Zakrzewski. 4872-2

PRZYJMĘ posadę magazyniera, inkasenta lub agenta; posiadam świadectwa pracy handlowej, mogę złożyć większą kaucję. Oferty pod „Pracowity 84” do „Rozwoju” 4873-3

potrzebna dziewczyna do sprzedania. Biuro próśb, Piotrkowska 90. 4862-2

potrzebny chłopiec do zakładu drzewno-tokarskiego Zamenhafa 28 4863-3

Chłopcy, którzy nieukończyli praktykę ślusarską, mogą się zgłosić. Ul. Łąkowa 22. 4855-2

potrzebna panienka z wykształceniem 2 klasowym. Rokocińska 56, piwiarnia 4869-3

Zagubione dokumenty

Biazejewska Władysława zagubiła paszport niemiecki, wydany z gm. Zabelów, pow. Zduńska-Wola. 4861-3

Pocielarczyk Leon zagubił książeczkę wojskową, wydaną w Łodzi. 4859-5

Kaliński Tomasz zagubił paszport polski wyd. w Łodzi. 4852-2

Kupuję

plące 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię: zęby sztuczne, garderobę i szafy czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu i p. L. Milich. 1250

Kilkaresortów dziewczyna,

zrezygnowała do pakowania i klejenia paczek przyjmuje fabryka chemiczna przy ul. Przedziałnej 10. 122052

Korowienko Konstanty

zagubił dowody osobiste: Legitymacja Urzędnicza, dwa bilety kolejowe dyrekcji Radomskiej Nr. 2448, dyrekcji Warszawskiej Nr. 5046, technika telegrafon, telefonon w Koluźkach oraz legitymację Pauliny Korowienko, wydaną w Mołodecznie. 1318-D

Plące

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobę. Konstantynowska 7, Milich prawa oficyna. I-sze piętro

Poszukuję

kwalifikowanego ogrodnika przewidzianego do kultywacji cyklamionów i chryzantem. Oferty proszę składać do adm. pod lit „A. B. 400” (1310-D

Cena ogłoszeń przed tekstem: w tekście 1300 mk., za tekstem 1000 mk., zw. 630mk., wśród drobnych 1000 mk. nagłówki 100 mk., ogłoszenia 100 mk. za każdy wiersz, ogłoszenia 1000 mk. za każdy wiersz. Dodatkowe 1000 mk. za każdy wiersz. Za jeden wiersz przed tekstem 150 mk. za wyraz, duże litery 1500 mk. dla poszukujących pracy 100 mk., najmniejsze ogłoszenia 1000 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Zgłoszenia 100 proc. (z wyjątkiem) przed tekstem dla ogłoszeń udzielonych na 2 tygodnie, za tekstem 500 mk. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej, po godz. 7-ej w 2-gim i 3-tim piątku. Za ogłoszenia wydrukowane w tabelkach i w 12 kolumnach w p. Zatorskiego ul. Zamkowa, tabelkowe i fantazyjne 50 proc. drożej.